

การพัฒนาหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ
THE DEVELOPMENT OF MUAYTHAI SPORT TOURISM CURRICULUM
FOR FOREIGNER

อนันต์ เมฆสวรรค์*

Anan Meksawan*

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ*

Thailand National University Chaiyaphum Campus*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างชาติ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ

2) เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวอินโดนีเซีย จำนวน 27 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ขั้นตอนของการวิจัยประกอบด้วย 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาโครงสร้างของหลักสูตร 3) ตรวจสอบประเมินรูปแบบของหลักสูตร 4) ทดลองใช้หลักสูตร และ 5) ปรับปรุงหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (t-test) โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ ผลการประเมินหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับดีมาก

2. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อการเรียนมวยไทย ตามหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างชาติ อยู่ในระดับ

มาก และสภาพความเป็นจริงหลังเสร็จสิ้นการเรียนอยู่ที่ระดับมาก ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า สภาพความเป็นจริงหลังเรียนสูงกว่าความคาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-Value) < 0.05

3. ผลการประเมินตนเองด้านเจตคติที่มีต่อมวยไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ความรู้และทักษะอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรมมวยไทยสำหรับชาวต่างชาติ; การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

Abstract

The purposes of this research were:

1. To develop Muaythai sport tourism curriculum for foreigner

2. To evaluate quality of Muaythai sport tourism curriculum for foreigner

The research samples consisted of 27 Indonesian tourists by purposive sampling. Research procedure are 1) Correcting essential fundamental data 2) Developing Muaythai sport tourism curriculum for foreigner 3) Evaluation of curriculum structure 4) Implementation of the curriculum and 5) Improvement of Muaythai sport tourism curriculum for foreigner. Statistical used in

this research were content analysis mean ($\bar{X}$) standard deviation (SD) and t-test

The funding were as follow:

1) The structure of the Muaythai sport tourism for foreigner are principal and background, objectives, content, learning activities, extra-learning activities and learning media quality level of the curriculum was very good

2) Almost tourist's expectation of studding and reality condition in the high level when analyzed found that different reality higher than expectation with statistical significance difference (P-Value) < 0.05

3) Self evaluation of tourists on attitude toward Muaythai was very much will cognitive and Muaythai skill were much

Keywords : 1) Development of Muaythai sport tourism curriculum for foreigner 2) Sport tourism

บทนำ

“มวยไทย คือภาพที่เมื่อหลับตาแล้วจินตนาการเห็นความเป็นไทย (Thainess) ได้ชัดเจนที่สุด แม้ความเป็นไทยจะมีความหมายคลุมเครือเพียงใด แต่หากเอ่ยถึงแล้ว โอกาสที่ความหมายจะเพี้ยนไปเป็นของชาติอื่นหรือไม่เป็นไทยนั้นน้อยมาก” (ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, 2554: บทนำ) เมื่อกล่าวคำว่ามวยและกำกับด้วยคำว่าไทย ซึ่งหมายถึงความเป็นรัฐชาติแล้ว ทัวโลกจะรู้ได้ทันทีว่ามวยไทยคือศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ประกอบด้วย อັตลักษณ์ความเป็นไทย เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่เยี่ยมยอดสมบูรณ์แบบที่สุดของโลก

“มวยไทย” เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชนชาติไทยมาตั้งแต่โบราณ ดังปรากฏใน

พงศาวดารและประวัติศาสตร์ชาติไทยมาแต่อดีต เป็นการใช้ร่างกายเป็นอาวุธ หรือที่เรียกว่า นวอาวุธ โดยมีทั้งหมด 9 อย่าง ได้แก่ มือ (2) เท้า (2) เข่า (2) ศอก (2) และศีรษะ (1) นับเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่เก่าแก่มีเอกลักษณ์โดดเด่นประเภทหนึ่งของโลก ปรมาจารย์ครูมวยและครูบาอาจารย์ แต่ละสำนัก ได้คิดค้นท่าแม่ไม้มวยไทยที่มีชั้นเชิงและลีลามวยซึ่งมีจุดเด่นแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ถิ่น ทำให้เห็นถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย ที่มีความรอบรู้ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ ด้านศาสตร์ รู้ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของร่างกาย จนสามารถชนะคู่ต่อสู้ ด้านศิลป์ คือ การใช้นวอาวุธดังกล่าวข้างต้น โดยวิชามวยไทยได้ถูกถ่ายทอดเป็นมรดกจากรุ่นสู่รุ่นสืบกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ เป็นสมบัติอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ สืบส่ง และสืบทอด มาจนถึงลูกหลานรุ่นต่อรุ่น สิ่งที่เป็นมรดกภูมิปัญญา หมายถึง สิ่งที่เป็นความรู้ ความคิด ทักษะ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญที่แสดงออก เช่น เดียวกันกับศิลปะแม่ไม้มวยไทยของเราซึ่งในสมัยก่อนชายฉกรรจ์ไทยแทบทุกคนจะต้องได้รับการฝึกฝนมวยไทยไว้เพื่อป้องกันตัวและป้องกันชาติบ้านเมือง เพราะแต่โบราณการใช้อาวุธในการต่อสู้ นั้นจะใช้ควบคู่กับมวยไทย มวยไทยมีวิวัฒนาการมาหลายยุคหลายสมัย โดยได้หลอมรวมเป็นตำรามวยไทย เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวประจำชาติและประเพณีการครอบครุ การไหว้ครุเพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวกำลังใจและให้ลูกศิษย์ได้แสดงออกถึงการเคารพในครูบาอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา มวยให้แก่ตน มวยไทยยังเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนคนให้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ปฏิภาณ ไหวพริบ ซึ่งสามารถสื่อให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น

คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2554 ให้วันที่ 6 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นวันมวยไทย โดยถือวันที่ สมเด็จพระสรรเพชญ์

ที่ 8 (สมเด็จพระเจ้าเสือ) เสด็จขึ้นครองราชย์ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติที่พระองค์ทรงปรีชาสามารถด้านมวยไทยอย่างสูงยิ่ง

มวยไทย เป็นองค์ประกอบหนึ่งของศิลปกรรมที่ล้วนผูกพันอยู่กับโครงสร้างหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ยุคสมัยที่คนไทยเริ่มต้น รวมตัวกันขึ้นเป็นนคร รัฐ และอาณาจักรแบบ “สยาม” การพัฒนาความผูกพันด้วยพิธีกรรมทางความเชื่อต่างๆ ให้มาสอดคล้องกลมกลืนกันเป็นสังคมขนาดใหญ่ได้นั้นจำต้องอาศัยศิลปะ คือ จิตวิทยาสังคมจากศาสนาเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นความเชื่อมโยงประสานคติความเชื่อพื้นถิ่นของชาวสยามโบราณกับพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นคติที่พัฒนาเด่นชัดขึ้นมาในระหว่างพุทธศตวรรษที่ 12-15 (อรรถนิธิ โภคทรัพย์. 2552: 19) มวยไทยมี วิวัฒนาการมาหลายชั่วอายุคน จึงสั่งสมวัฒนธรรมและประเพณีหลายๆ ด้านได้อย่างผสมผสาน กลมกลืน เช่น ความเชื่อในเรื่องจิตวิญญาณ คาถาอาคม ดนตรี วรรณกรรม คุณธรรม จริยธรรม (สมบัติ สว่างวัฒน์. 2554: 15-16)

ค่านิยมกีฬามวยไทยของชาวต่างชาติ

มวยไทยนับเป็นศิลปะศาสตร์การต่อสู้ที่มีชื่อเสียงชนิดหนึ่ง ที่อาจกล่าวได้ว่าชาวไทย “ทุกคน” รู้จักมวยไทยเป็นอย่างดี ขณะที่ชาวต่างชาติทั่วโลกต่างก็ให้ความสนใจ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยว ดังจะพบว่าหนังสือแนะนำเที่ยวเมืองไทยเกือบทุกเล่ม จะแนะนำว่าหนึ่งในสถานที่ ที่นักท่องเที่ยวที่สุดของเมืองไทยเมื่อเดินทางมาถึงก็คือ การไปชมการแข่งขันชกมวยไทยที่เวทีมวยมาตรฐานของกรุงเทพฯ (ฉิมมิตร เอี่ยมเรไร, 2554: 25)

กีฬามวยไทยนั้นถ้าเทียบกันในเรื่องของค่านิยมของคนไทยเองเทียบไม่ได้เลยกับชาวต่างชาติ ช่วงหลายปีให้หลังมานี้มีชาวต่างชาติมาหน้าหลายตาลงทุนเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลเพื่อที่จะมาฝึกเรียนมวยไทยที่เมืองไทย เมืองซึ่งเป็นต้นตำรับของมวยไทยศิลปะต่อสู้ที่มีพิษสงรอบตัว กีฬามวยไทยนั้นอย่างที่ใคร่ทราบไปว่าเป็นการต่อสู้ที่แข็งแกร่งที่สุดเมื่อเทียบกับด้วยน้ำหนักกัน ปอนด์ต่อปอนด์ ใน

สมัยก่อนชาวต่างชาติทั้งทางฝั่งยุโรป และฝั่งเอเชียเคยมีการประลองการแข่งขัน โดยการนำการต่อสู้ประจำชาติของแต่ละที่มาแข่งขันกัน เพื่อหาที่สุดของที่สุดในศิลปะป้องกันตัว ที่มีมนุษยชาติได้คิดค้นขึ้นมา กีฬามวยไทยก็เป็นอีกศิลปะหนึ่งที่ถูกเชิญให้ไปร่วมประลองในหลายๆ รายการแข่งขันกับศิลปะประจำชาติอื่น อาทิ คาราเต้ มวยปล้ำนักมวยของไทยที่มีชื่อเสียงในเมืองไทยเองหลายคนเลือกที่จะต่อสู้ในสังเวียนที่แปลก แตกต่างออกไปในต่างชาติ ส่วนหนึ่งอันเนื่องมาจากค่าตัวที่ต่างชาติจ้างไปนั้น มีราคาสูงมากถ้าเทียบกับการต่อมวยในเวทีสำคัญๆ ต่างๆ ในเมืองไทย ช่วงสิบกว่าปีที่แล้วนักมวยที่เดินทางไปแข่งขันมวยไทย ในหลายประเทศเพื่อแข่งขันกับนักสู้ต่างประเทศ

หลังจากที่มวยไทยมีความตื่นตัวอย่างต่อเนื่อง จุดเปลี่ยนสำคัญของวงการกีฬามวยไทยก็เริ่มเคลื่อนไหวเพื่อให้กีฬามวยไทยมีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยการนำกฎกติกามวยไทยที่เราใช้กันอยู่ทั่วไป จัดเป็นการแข่งขันโดยใช้ชื่อว่า Thai Fight แต่ลดจำนวนยกในการแข่งขันจากเดิมชกกัน 5 ยกให้เหลือเพียง 3 ยก เพื่อความสนุกและเร้าใจในการเล่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งรายการนี้มีการเชิญชาวต่างชาติเข้ามาแข่งขันด้วย ซึ่งนักมวยต่างชาติที่เข้ามาแข่งขันก็มาจากนักมวยที่อยู่ในศูนย์ฝึกที่การกีฬาแห่งประเทศไทยจัดให้มีศูนย์ฝึกตามประเทศต่างๆ นั่นเอง ในแต่ละปี Thai Fight มีนักมวยจาก ชาติต่างๆ เข้ามาเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็น รัสเซีย ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น หรือแม้กระทั่ง จีน ไต้หวัน บราซิล ที่มีศิลปะการต่อสู้ของชนชาติอยู่แล้ว แต่ก็ยังมีกลุ่มคนที่สนใจในการต่อสู้มวยไทยอยู่มากมาย รายการ Thai Fight ในปัจจุบันได้ทำการขยายความนิยมให้เพิ่มมากขึ้น โดยมีการจัดการแข่งขันในต่างประเทศ ซึ่งได้รับกระแสความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นอย่างดี มีการ ถ่ายทอดสดทางทีวีและยอดมวยจาก K - 1 ส่วนใหญ่ก็ได้รับค่าเชิญมาร่วมแข่งขันด้วย

และนอกจากเมืองไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนที่มีความอุดมสมบูรณ์มากอยู่แล้ว ยังมี

ศิลปะและวัฒนธรรมที่งดงามที่พร้อมจะเผยแพร่สู่สายตาชาวโลกถ้ามีการบริหารจัดการที่ดี ทั้งในเรื่องของการจัดการแข่งขันและการเผยแพร่กีฬา มวยไทยสู่ความเป็นสากล รับรองได้ว่ามวยไทย จะเป็นมรดกอันล้ำค่าของเมืองไทยที่ไม่มีใครสามารถเลียนแบบได้ จากนั้นไปไม่ใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนในการอนุรักษ์ และช่วยกันเผยแพร่กีฬามวยและสืบสานศิลปะการต่อสู้ต่อไป

นโยบายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

มวยไทยจึงปรากฏเป็นนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ดังที่กระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา ได้กล่าวถึงทิศทางการดำเนินงานด้านการตลาด การท่องเที่ยวของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2557 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2557: 14) ได้กล่าวถึง สินค้าท่องเที่ยวที่โดดเด่น ได้แก่ มวยไทย กิจกรรมที่ส่งผ่านคุณค่าในการมาเที่ยวเมืองไทย โดยเน้นการดำเนินงานสำหรับตลาดต่างประเทศเป็นหลักร่วมกับค่ายมวยไทยในต่างประเทศ และพันธมิตรบริษัทนำเที่ยวเสนอการ เรียนมวยไทย ในลักษณะที่เป็นศิลปะการต่อสู้ควบคู่กับการขยายผล การเสนอขายให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมไหว้ครูมวยไทย ในทุกวันที่ 17 มีนาคมของทุกปี เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงประสบการณ์มวยไทยที่แท้จริง โดยจะนำร่องที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดราชบุรี รวมไปถึงมีนโยบายในการใช้มวยไทยสร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว ดังที่ ธนิชญา เสวตศิลา รองปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา กล่าวว่า เพื่อบูรณาการการท่องเที่ยวและกีฬา ตามนโยบายการทำงานของภาครัฐ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจะกระตุ้นการท่องเที่ยวโดยใช้มวยไทยในการสร้างภาพลักษณ์หลังจากที่ผ่านมาพบว่า ความนิยมของมวยไทยเป็นที่สนใจในระดับสากลจนปัจจุบันทั่วโลกมีค่ายมวยไทยเกิดกว่า 30,000 ค่าย ที่มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายนั้นมีจำนวนมากกว่า 3,000 ค่าย จาก 30 ประเทศทั่วโลก

เช่น ประเทศโมร็อกโก มีค่ายมวยกว่า 220 แห่ง ประเทศแอฟริกา มากกว่า 10 แห่ง ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 เป็นชาวต่างประเทศไม่ใช่ คนไทยเป็นเจ้าของ และมีครูฝึกเป็นชาวต่างประเทศ โดยเพื่อเป็นการสานต่อกระแสความสนใจดังกล่าว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาเตรียมงบประมาณ 20 ล้านบาทจากเงินกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ และจัดทำมาตรฐานค่ายมวยไทยเพื่อเป็นเงื่อนไขในการรับรองค่ายมวยจากทั่วโลก โดยประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลาง จะเป็นการ ส่งเสริมภาพลักษณ์ของเอกลักษณ์มวยไทยในต่างประเทศ อีกทั้งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการจ้างครูมวย ไทยในการสร้างแบรนด์ ประเทศไทยในด้านการท่องเที่ยวเพราะเจาะตลาดเป้าหมายนักท่องเที่ยว นิชมาร์เก็ต (Niche market) ที่สนใจกีฬามวยไทยเชิญสื่อมวลชนและบริษัทนำเที่ยวมาเยี่ยมชมเพื่อจะได้นำไปโปรโมททัวร์ท่องเที่ยวซึ่งจะมีทั้งการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์และการเยี่ยมชมค่ายมวยตัวอย่าง ขณะนี้ได้ประสาน ไปยังค่ายมวยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและราชบุรี (ศูนย์วิจัยด้านตลาดการ ท่องเที่ยว, 2555)

ค่ายมวยไทยในประเทศไทย

ในต่างประเทศมีการฝึกสอนมวยไทยในเกือบทั่วโลก โดยเริ่มจากการจ้างนักมวยไทยที่มีชื่อเสียงและเลิกชกมวยไทยโดยไปเป็นครูมวยไทยในชมรมที่จัดตั้งขึ้น ส่วนนักมวยต่างประเทศบางคนสนใจที่จะเดินทางมาฝึกหัดมวยไทยกับครูมวยไทยในประเทศไทย เมื่อฝึกมวยไทยจบแล้วได้กลับไปเปิดสอนมวยไทยในประเทศของตน จึงทำให้มีค่ายมวยไทยในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น จากการสำรวจของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่าในประเทศไทยมีค่ายมวยที่มีการเปิดสอนจำนวนทั้งสิ้น 3,957 ค่าย (สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย, 2558: 60)

จากการประมวลความเป็นมาและความสำคัญของกีฬามวยไทยในฐานะที่มวยไทยเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติไทย คุณค่าของการเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวประจำชาติที่กระทรวงวัฒนธรรมประกาศขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกภูมิ

ปัญหาทางวัฒนธรรมของชาติ ในปี พ.ศ. 2553 ในปี พ.ศ. 2554 ประกาศให้วันที่ 6 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นวันมวยไทย มวยไทยให้คุณค่าทางคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้เพราะประเพณีและพิธีกรรมมวยไทย อยู่บนพื้นฐานของพุทธปรัชญามวยไทย เป็นกีฬา อาชีพ สามารถประกอบเป็นธุรกิจเชิงพาณิชย์ สามารถสร้างรายได้เป็นอย่างดีเป็นรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมมวยไทยของชาวต่างชาติ ทั่วโลกให้ความสนใจโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติดลงทุนเดินทางมาประเทศไทยเพื่อการฝึกเรียนมวยไทยที่เมืองไทย เมืองต้นตำรับของศิลปะการต่อสู้ เป็นการต่อสู้ที่แข็งแกร่งที่สุดในโลก ในประเทศไทยมีค่ายมวยทั่วประเทศอยู่ถึง 3,975 ค่าย แต่ละค่ายได้ทำการฝึกซ้อมและสร้างนักมวยอาชีพและมีค่ายมวยส่วนใหญ่ได้พัฒนาตนเองเป็นค่ายมวยเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวเพื่อการฝึกหัดมวยไทยจากต้นตำรับมวยไทยเพื่อการออกกำลังกายและสุขภาพ

จากแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแนวคิดการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษ และกระแสความนิยมมวยไทยของชาวต่างประเทศถือเป็นโอกาสของประเทศไทยที่เป็นเจ้าของวัฒนธรรม โดยใช้ศิลปะการต่อสู้มวยไทยในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่สายตาชาวโลกในมิติด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาค่ายมวยไทยจึงเป็นการตอบสนองต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวและสนองต่อนโยบายการท่องเที่ยวของภาครัฐโดยตรง โดยมีเป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์และเผยแพร่มวยไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้คงอยู่คู่กับประเทศไทย สร้างระบบการเรียนรู้มวยไทยที่เป็นวิชาการให้มีมาตรฐาน การเป็นกีฬาอาชีพบนฐานการอนุรักษ์มรดกแห่งภูมิปัญญาที่ถูกต้อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอน วิชามวยไทย ในสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมวิชามวยไทยสำหรับชาวต่างชาติ เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นรูปแบบ

ของการจัดองค์ความรู้ ทักษะและการจัดกิจกรรม โปรแกรมการฝึกอบรมวิชามวยไทยให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีวัตถุประสงค์ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทย เน้นการศึกษาทางวัฒนธรรม ค่านิยม อัตลักษณ์กีฬา มวยไทยหนึ่งเดียวในโลก ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมอย่างสูงของชาวต่างชาติ มีความรู้และเข้าใจในรูปแบบการเคลื่อนไหวทักษะกีฬามวยไทยพื้นฐาน เข้าร่วมพิธีกรรมสำคัญทางประวัติศาสตร์มวยไทย กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมมวยไทยสำหรับชาวต่างชาติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานโยบาย ทิศทางและยุทธศาสตร์ของการพัฒนากีฬามวยไทยของประเทศ ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าของมวยไทย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการอนุรักษ์มวยไทย โดยเฉพาะได้จัดประชุมสัมมนาเชิงลึก (Focus Group) ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ คุชชินีพันธ์ ด้านหลักสูตรและการสอนมวยไทย บุคลากรกีฬามวย เจ้าของและผู้บริหารค่ายมวยที่ดำเนินธุรกิจค่ายมวยเพื่อการท่องเที่ยว ผู้บริหารสมาคมกีฬามวยไทย รวมทั้งนักมวยไทยระดับแชมป์มวยไทยเวทีมวยมาตรฐาน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนการสอนมวยไทยให้กับชาวต่างชาติ รวมทั้งได้ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้จัดการค่ายมวยไทยเพื่อกิจการการท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวให้ความนิยมสูง ทั้งนี้เพื่อการสังเคราะห์องค์ความรู้ การจัดกิจกรรมและโปรแกรมการฝึกอบรมเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ และได้ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ กระบวนการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้ได้หลักสูตรการฝึกอบรมมวยไทยสำหรับชาวต่างชาติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ที่มีความเป็นมาตรฐานตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อการเผยแพร่ให้กับค่ายมวยที่ดำเนินการเชิงธุรกิจท่องเที่ยวเชิงกีฬา มวยไทยได้นำไปประยุกต์ปรับใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เป้าหมายสูงสุดของการวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรมวยไทยเพื่อ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ สอดคล้องตามนโยบายยุทธศาสตร์กระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามวยไทยแห่งชาติ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560 – 2564) โดยดำเนินการบูรณาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นจึงได้กำหนดคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

คำถามการวิจัย

1. ระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ความรู้และคุณค่าของมวยไทย ของนักท่องเที่ยวที่เข้าเรียนก่อนและหลังการเรียนตามหลักสูตรเป็นอย่างไร
2. หลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ มีโครงสร้างองค์ประกอบขององค์ความรู้ ทักษะ เจตคติและการกำหนดกิจกรรมไว้ มีอะไรบ้าง
3. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ ช่วยพัฒนาให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้รับองค์ความรู้ พัฒนาการด้านทักษะและเจตคติที่มีต่อมวยไทยอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ
2. เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในลักษณะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ที่มาเรียนรู้อมวยไทยและมาชมมวย

ไทยในเวทีมวย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เป็นนักท่องเที่ยวชาวอินโดนีเซียจำนวน 27 คน จากสมาคมมวยไทยสมัครเล่นเวียดนามและสมาคมมวยไทยสมัครเล่นอินโดนีเซีย

2. การศึกษาคุณภาพของหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศที่พัฒนาขึ้นพิจารณาคุณภาพโดยการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนมวยไทย

3. ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ หลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศตัวแปรตาม ได้แก่ คะแนนการประเมินระดับคุณภาพของหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิและระดับความรู้ ทักษะและเจตคติของผู้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตร

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาข้อมูลทั่วไปด้านมวยไทยจากเอกสารกรมส่งเสริมวัฒนธรรมการขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ เอกสารงานวิจัยระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย สาขานิเทศศาสตร์ สาขายุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมายและสาขาธุรกิจการกีฬาและบันเทิง เพื่อเป็นกรอบข้อมูลทางด้านองค์ความรู้ ทักษะการอนุรักษ์และเผยแพร่และพัฒนามูลค่าเพิ่มทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากกีฬามวยไทย ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อใช้เป็นการกรอบในการกำหนดขั้นตอนของการวิจัยและศึกษาเอกสารนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬามวยไทย ประกอบด้วยแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามวยไทยแห่งชาติ ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อใช้เป็นการกรอบในการกำหนดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตร

ประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัย

1. ได้สารสนเทศด้านกีฬามวยไทยที่เกิดจากการสืบค้น สังเคราะห์จากงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอนุรักษ์และพัฒนากีฬามวยไทย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันการพลศึกษา ในการดำเนินการโครงการและการศึกษาวิจัยเพื่อการส่งเสริมอนุรักษ์จัดการเรียนการสอนวิชามวยไทย ต่อยอดต่อไป

2. ได้หลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ สำหรับค่ายมวย โรงยิมส์มวยไทย สนามมวย และบริษัทธุรกิจ นำเที่ยว เป็นหลักสูตรที่ผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนาสำหรับดำเนินการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือจำนวนนักท่องเที่ยวยุโรปต่างประเทศที่มาฝึกซ้อมมวยในค่ายมวยไทย จำนวนทั้งสิ้น 3,957 ค่าย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการเลือกแบบเจาะจง นักท่องเที่ยวเชิงกีฬา ชาวอินโดนีเซีย จำนวน 27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปลงสาระสำคัญของประเด็นที่ทำการศึกษา แล้ววิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้แนวคิดในการจัดทำโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม การประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเอกสารประกอบการฝึกอบรม

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของหัวหน้า ผู้จัดการค่ายมวยไทย สำหรับนักท่องเที่ยว

3. แผนการสอน โปรแกรมกิจกรรมการฝึกอบรม

4. เอกสารประกอบการฝึกอบรม คู่มือผู้ทำการฝึกอบรม

5. แบบสอบถามความคาดหวังต่อการมาเรียนมวยไทย

6. แบบประเมินระดับทักษะมวยไทยขั้นพื้นฐาน

7. แบบบันทึกการประชุมกลุ่ม การอภิปราย Focus group

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed research) โดยเก็บรวบรวมจากการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย เว็บไซต์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วสรุปประเด็นในแบบวิเคราะห์เอกสาร การเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์หัวหน้าค่ายมวย ผู้จัดการค่ายมวยถึงแนวทางในการบริหารจัดการ แนวโน้มของการพัฒนาธุรกิจค่ายมวย กิจกรรมการฝึกอบรมและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประเมินความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ประเมินความคาดหวังของการเรียนมวยไทย คำนิยมที่มีต่อมวยไทย วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลจากการวัดประเมินระดับทักษะมวยไทยขั้นพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้วยการประเมินตามแบบเกณฑ์คุณภาพ (Rubric score)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์และการสนทนากลุ่มแล้วได้นำข้อมูลมาสรุปประเด็นเพื่อยกร่างหลักสูตร การจัดทำโปรแกรมกิจกรรมการฝึกอบรม การจัดทำเอกสาร

ประกอบ จัดทำแบบประเมินในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์เอกสารโดยใช้กระบวนการในการวิเคราะห์สาระ (Content analysis) ที่ประกอบด้วยกระบวนการจัดกระทำข้อมูล ลดทอนข้อมูล สกัดข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาจัดประเด็นหลักและประเด็นรอง นำประเด็นที่ได้มารวมกลุ่มและหาความสัมพันธ์ สังเคราะห์และกำหนดกรอบของหลักสูตรฝึกอบรม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ หัวหน้าค่าย/ผู้จัดการค่ายมวย โดยวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic induction) หรือการวิเคราะห์

ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป ตีความจากการแสดงความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วนำผลที่ได้กำหนดประเด็นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแบบอุปนัย (Analytic Induction)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความคาดหวัง โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินทักษะมวยไทยขั้นพื้นฐาน ใช้เกณฑ์ประเมิน Rubric Score

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=27)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	20	74.07
หญิง	7	25.92
2. อายุ		
20-29 ปี	5	18.51
30-39 ปี	15	55.55
40-49 ปี	7	25.92
3. สถานะ		
โสด	18	66.66
สมรส	9	33.33
4. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	7.40
อนุปริญญา	3	11.11
ปริญญาตรี	15	55.55
ปริญญาโท	7	25.92
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ

	(N=27)	
5. อาชีพ		
นักธุรกิจ	7	25.92
นักศึกษา	8	29.62
เกษตรกร	4	14.81
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6	2.22
นักมวย	2	7.40
6. รายได้		
ต่ำกว่า 5,005	-	-
5,005 – 10,005	6	2.22
10,015 – 20,05	13	40.74
20,015 – 30,005	10	37.03

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวอินโดนีเซีย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (74.07%) อายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 30-39 (55.55%) ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี (55.55 %) และอนุปริญญาตรี (11.11%) อาชีพนักศึกษา (29.62%) นักธุรกิจ (25.92%) และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2.22%) รายได้อยู่ในเกณฑ์ 20,005 (40.74%) และ 30,005 (37.03%)

ตารางที่ 2 แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคาดหวังและสภาพความเป็นจริง

ตัวแปร	ความคาดหวัง		ความเป็นจริง		ค่าความต่าง	t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การเอาใจใส่ดูแลจากค้ายมวย	4.21	0.81	4.19	0.83	0.08	2.40*
2. ความเป็นมาตรฐานของค้ายมวย	4.10	0.84	4.27	0.77	0.17	1.98*
3. สภาพแวดล้อม บรรยากาศของค้ายมวย	4.05	0.83	4.13	0.82	0.08	2.56*
4. ความมั่นใจในความสำเร็จของการฝึก	4.10	0.86	4.18	0.80	0.07	-0.85
5. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	4.08	0.87	4.24	0.85	0.16	1.81*
6. เนื้อหาสาระและทักษะมวยไทย	4.04	0.90	4.14	0.82	0.10	0.77
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.09	0.86	4.18	0.80	0.09	2.51*
8. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.10	0.86	4.21	0.78	0.06	1.63*
9. การเรียนรู้คุณค่าและวัฒนธรรมของมวยไทย	4.11	0.85	4.11	0.82	0.00	0.25
10. ศักยภาพของครูผู้สอน	4.04	0.90	4.10	0.90	0.06	1.34
11. การนำองค์ความรู้และทักษะไปใช้เพื่อการออกกำลังกาย	4.16	0.75	4.28	0.79	0.10	8.88**
12. ความเป็นมาตรฐานของสื่อการเรียนการสอน	4.04	0.90	4.10	0.86	0.06	1.78*
13. การนำองค์ความรู้ไปฝึกเพื่อการศึกษา	4.04	0.76	4.11	0.82	0.01	1.79*
14. การนำความรู้และทักษะมวยไทยไปเผยแพร่	4.10	0.78	4.26	0.83	0.06	1.68*
รวม	4.14	0.75	4.18	0.84	0.97	5.52*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 2 แสดงค่าความแตกต่างของความคาดหวังและสภาพความเป็นจริงของนักท่องเที่ยวนิเวศการมีนัยสำคัญทางด้านสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ การนำองค์ความรู้และทักษะมวยไทยไปใช้เพื่อการออกกำลังกาย ความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สภาพแวดล้อม บรรยากาศของค้ายมวย การเอาใจใส่ดูแลจากค้ายมวย ความเป็นมาตรฐานของค้ายมวย ความเป็นมาตรฐานของสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ศักยภาพของผู้สอน ความเป็นมาตรฐานของสื่อการเรียนการสอน การนำความรู้ไปฝึกเพื่อการศึกษาและการนำความรู้และทักษะมวยไทยไปเผยแพร่ และไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความคาดหวังและสภาพความเป็นจริง ได้แก่ ความมั่นใจในความสำเร็จของการฝึก การเรียนรู้คุณค่าและวัฒนธรรมของมวยไทย เนื้อหาและทักษะมวยไทย ศักยภาพของครูผู้สอน

2. หลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ

Development of Muaythai sport tourism curriculum for foreigner

2. หลักการ

เป็นหลักสูตรที่พัฒนาโดยกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการจัด การเรียนรู้โดยใช้

ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcomes Based Learning) เพื่อการพัฒนา องค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติของ นักท่องเที่ยวเชิงกีฬา ชาวต่างประเทศที่มีต่อมรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมมวยไทย ตามนโยบายและ แผนยุทธศาสตร์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2560-2564) แผนยุทธศาสตร์การ พัฒนามวยไทยแห่งชาติ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560- 2564)

3. โครงสร้างของหลักสูตร 45 ชั่วโมง
(1 สัปดาห์ 7 วัน)

หน่วย ที่	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง
1	องค์ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมวยไทย - ประวัติความเป็นมาของมวยไทย - วิวัฒนาการยุคสมัยต่างๆของมวยไทย - ความสำคัญ คุณค่า และคุณประโยชน์	2
2	วิทยาศาสตร์การกีฬาสำหรับมวยไทย - การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายสำหรับนักมวย	2
3	การร่ายรำไหว้ครูมวยไทย	3

หน่วย ที่	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง
4	ทักษะมวยไทยขั้นพื้นฐาน - การกำหมัด - การตั้งท่าจคมวย - การเคลื่อนไหว และการเคลื่อนที่ - ทักษะ หมัด , เท้า , เข่า , ศอก	9

5	ทักษะการรุก – รับ และ การป้องกันโต้ตอบ	3
6	ชั้นเชิงการต่อสู้และการปล้ำ กอดรัด พัด เหวี่ยง	3
7	การฝึกทักษะอาวุธมวยไทย กับอุปกรณ์ต่างๆ	4
8	การฝึกทักษะอาวุธมวยไทย กับอุปกรณ์ต่างๆ	2
9	การนวดแผนไทย (สำหรับ มวยไทย)	2
10	การฝึกประลองการต่อสู้ มวยไทยบนเวที	2
11	ทัศนศึกษาและท่องเที่ยว	12
12	วัดและประเพณีผลมวยไทย	1

4. จุดมุ่งหมาย

เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความ เป็นมาตรฐานสากล นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้กับนักท่องเที่ยวยุคใหม่จากต่างชาติ เพื่อการ พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อ กีฬามวยไทย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ความรู้และตระหนักในคุณค่า ของกีฬามวยไทย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของ ชาติ

2. เพื่อให้มีประสบการณ์ตรงในกระบวนการ ธรรมเนียมประเพณีไทย การแข่งขันมวยไทย

3. เพื่อพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวศิลปะ การต่อสู้ป้องกันตัวมวยไทยระดับพื้นฐาน

4. เพื่อจัดเป็นกิจกรรมตามหลัก การและ ทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

6. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. หลักสูตรเรียนการสอนมวยไทยมาตรฐาน สำหรับชาวต่างประเทศ เพื่อการท่องเที่ยว

2. นักท่องเที่ยวเชิงกีฬา ชาย-หญิง 30 คน / การเรียนการสอน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักท่องเที่ยวผู้เข้ารับการอบรมได้พัฒนา แรงจูงใจ เจตคติ เห็นคุณค่าของกีฬา มวยไทยมรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทย ในระดับมาก

2. นักท่องเที่ยวผู้เข้ารับการอบรมมีพัฒนา การด้านทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะ มวยไทยขั้น พื้นฐาน ประกอบด้วย ทักษะ การเคลื่อนไหวมวย ไทย ทักษะการใช้อาวุธ หมัด เท้า เข่า ศอก และ ทักษะการไหว้ครูได้ในระดับดี

3. นักท่องเที่ยวผู้เข้ารับการอบรมมีความ ประทับใจในประสบการณ์ตรงที่ได้รับ รูปแบบการ สอน รูปแบบการฝึก การแข่งขัน การชมการแข่งขัน มวยไทยเวทีมาตรฐาน และ การท่องเที่ยวสถานที่ ทางประวัติศาสตร์มวยไทย

4. นักท่องเที่ยวผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณค่าของมวยไทยไปประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาคุณภาพชีวิต

5. มวยไทยสื่ออัตลักษณ์ของชาติ ผ่าน กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

7. วิธีการอบรม

1. ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

2. ท่องเที่ยว – ทัศนศึกษานอกสถานที่

8. ระยะเวลาการอบรม

1. จำนวน 45 ชั่วโมง เป็นเวลา 7 วัน
2. เวลาเรียน แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ
  - ช่วงเช้า เวลา 06.00 – 12.00 น.
  - ช่วงบ่าย เวลา 13.00 – 17.00 น.

9. การติดตามและประเมินผล

1. ทดสอบภาคทฤษฎี
2. ทดสอบภาคปฏิบัติ

สรุปผลและการอภิปรายผลการวิจัย**สรุปผลการวิจัย**

ผลการศึกษาสรุปได้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. การสังเคราะห์ข้อมูลสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรผลการศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานข้อมูลพื้นฐานสำคัญจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ ประกอบด้วยความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเรียนรู้มวยไทยค่ายมวย สภาพและมาตรฐานของค่ายมวยไทยสำหรับนักท่องเที่ยว เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ความเหมาะสมและความสอดคล้องของสาระความรู้ ทักษะและคุณค่าของมวยไทย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยต่อชาวต่างชาติ

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ ประกอบด้วยหลักการ ความเป็นมา เป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง กิจกรรมการฝึก การวัดและประเมินผล และสื่อการเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมมวยไทยสำหรับชาวต่างชาติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินอยู่ในระดับดีมาก

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า นักท่องเที่ยวก่อนเข้ารับการฝึกอบรม นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังจากการเรียนมวยไทยอยู่ในระดับมาก

ทุกรายการ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ค่ายมวย ด้านองค์ความรู้ทักษะมวยไทย ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านการนำเอาองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับการฝึกอบรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม นักท่องเที่ยวพบสภาพความเป็นจริงจากประสบการณ์การฝึกอบรมที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ได้แก่ การนำความรู้และทักษะมวยไทยไปใช้เพื่อการออกกำลังกาย ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ .05 ได้แก่ สภาพแวดล้อม บรรยากาศของค่ายมวย การเอาใจใส่ดูแลจากค่ายมวย ความเป็นมาตรฐานของค่ายมวย ความเป็นมาตรฐานของสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ศึกษาภาพของผู้สอน ความเป็นมาตรฐานของสื่อการเรียนการสอน การนำความรู้ไปฝึกเพื่อการกีฬาและการนำความรู้และทักษะมวยไทยไปเผยแพร่ และไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความคาดหวังและสภาพความเป็นจริง ได้แก่ ความมั่นใจในความสำเร็จของการฝึก การเรียนรู้คุณค่าและวัฒนธรรมของมวยไทย เนื้อหาและทักษะ มวยไทย ศักยภาพของครูผู้สอน ผลการประเมินระดับปฏิบัติการเคลื่อนไหวมวยไทย ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สำหรับชาวต่างประเทศ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ดีมาก เนื่องจากได้ดำเนินการพัฒนาตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามพื้นฐานของทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (Outcomes Learning) โดยผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาความต้องการ เจตคติ และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อภาพลักษณ์ที่ดีของมวยไทย ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของสุรชาติ อธิจิรธรณพงษ์ (2551: บทคัดย่อ) ที่พบว่า

ชาวต่างชาติมีเจตคติและ ภาพลักษณ์ที่ดีต่อ มวยไทย สามารถนำไปใช้ป้องกันตัวได้อย่างดี และ การเรียนที่ได้ผลต้องมาเรียนที่ประเทศไทย และเมื่อ มาเรียนจริงจึงมีความพอใจต่อการสอนมวยไทยทุกๆ ด้าน ทั้งผู้สอน อุปกรณ์และ สถานที่ โดยเฉพาะต้องมีเทคนิคการสอนที่สนุกสนาน ดังที่รายาศิต เต็งกสุ ลัยมานและคณะ (2554, บทคัดย่อ) ที่วิจัยพบว่า กฎ ของการทำธุรกิจค่ายมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวให้ ประสบความสำเร็จนี้ ต้องมีบุคลากรที่มีความสง่า งาม การเรียนการสอนต้องมีความสนุกสนานและ เป็นที่ประทับใจ ต้องมี แฟนคลับ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว และต้องมีใจรัก ในกีฬามวยไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีความมุ่งมั่น และมานะพยายามที่จะผลักดันธุรกิจดังกล่าวให้ ประสบ ความสำเร็จ การที่ค่ายมวยมีบุคลากรมวย ไทยที่มีคุณภาพไม่ว่าจะเป็นการบริหารค่ายมวย ครู ฝึก เทรนเนอร์ ที่มีความเอาใจใส่ดูแลลูกค้าผู้เรียน ชาวต่างชาติ ทำให้ชาวต่างชาติมีความศรัทธาเชื่อ มั่นในค่ายมวย ทำให้มีความมั่นใจว่าจะเรียนให้ สำเร็จตามเป้าหมายได้ ซึ่งถ้าค่ายมวยได้ส่งมอบ ประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีคุณค่าให้ตรงตามความ ต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่าง สามารถ แร่ประสบการณ์ ร่วมข้ามวัฒนธรรมร่วมกันทั้งค่าย มวยหรือชุมชนที่อยู่แวดล้อมค่ายมวย จะทำให้ได้รับ ประสบการณ์จากกิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้ด้วยบริการ ที่ประทับใจ พบความสำเร็จตามที่ คาดหวังไว้ทำให้ อยากรมาเรียน และอาจชักชวนคนอื่นๆ ที่รู้จักมาใช้ ประสบการณ์การเรียนมวยไทยเพิ่ม มากขึ้น เพราะ เกิดการยอมรับทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ข้าม วัฒนธรรม ขึ้น จนส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนค่ายมวย และ ประเทศชาติ เติบโตขึ้นเป็นการสร้างรายได้ ทำให้เกิดการเติบโตทาง เศรษฐกิจและสังคมของชาติทำให้มีการพัฒนาขึ้น อย่างยั่งยืน รวมทั้งได้ทำการศึกษา สังเคราะห์ แนวนโยบายและทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง กีฬาของภารกิจแห่งประเทศไทย (ภารกิจแห่ง

ประเทศไทย, 2559: 88) ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ของการ นำมวยไทยสู่สากลด้วยการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมมวยไทยสำหรับชาวต่างชาติที่ผสมผสาน กับการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ที่ทางผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร นำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งประวัติศาสตร์มวยไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งได้พัฒนาสื่อผสม มวยไทย จัดทำเอกสารที่สอดคล้องจูงใจ รวมทั้งได้ รวบรวมสื่อมวยไทยต่างๆ มานำเสนอประกอบการ จัดการเรียนการสอน ในส่วนของบุคลากรการฝึก อบรม ได้มีการจัดฝึกอบรมครูผู้สอนในระดับความ เชี่ยวชาญสูงด้านทักษะการเคลื่อนไหวมวยไทยและ เทคนิคการสอนทักษะตามทฤษฎีการเรียนรู้ทักษะ กลไก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ วินัย พูลศรี (2555) ได้วิจัยการพัฒนา รูปแบบการจัดการ ธุรกิจมวยไทย อาชีพสู่เส้นทางธุรกิจ พบว่าด้านที่ 1 คือ การพัฒนา บุคคลที่เกี่ยวข้องครบวงจร มี รูปแบบการบริหาร จัดการ แผนพัฒนาอบรมบุคลากรทุกระดับ การ จัดตั้งสถาบันผลิตบุคลากรด้าน มวยไทย บุคลากรจึง มีความสำคัญต่อความคาดหวังของชาวต่างชาติใน การมาเรียนมวยไทยโดย สอดคล้องกับ เตชิตา ไชย อ่อน (2557) วิจัยพบว่าชาวต่างชาติคาดหวังต่อค่าย มวยมาเป็นลำดับแรก ทั้งที่สภาพความเป็นจริง บุคลากรมวยไทย มีจำนวนน้อยและยังต้องได้รับการ พัฒนาสอดคล้องกับ วินัย พูลศรี (2554, 57) วิจัย พบว่าบุคลากรมวยไทยอาชีพในประเทศไทยได้แก่ ผู้ ฝึกสอนผู้ตัดสิน ผู้บริหารค่าย และบุคลากรอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์การกีฬาเจ้าหน้าที่ ให้บริการยังมีน้อย ขาดความเป็นมืออาชีพ ผู้ฝึกสอน ที่มีฝีมือดีก็ยังมีจำนวน น้อยและสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย(2554) ได้จัด ทบทวนแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานการพัฒนา กีฬามวยไทยอาชีพ 5 ด้าน หนึ่งใน 5 ด้านได้แก่ การ พัฒนาด้านบุคลากร องค์กรและการจัดการแข่งขัน กีฬามวยทุกระดับ โดยเฉพาะครูมวยไทย โดย พงษ์ ศักดิ์ คงแยม (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการ ถ่ายทอดความรู้ของครู มวยไทยผลการวิจัย

พบว่าครูมวยที่มีชื่อเสียงมีประวัติ และวิถีชีวิตแตกต่างกันส่วนใหญ่เคยเป็นนักมวยมาก่อน มีการพัฒนาฝีมือการชกในช่วงชีวิตที่เป็นนักมวย เมื่อเลิกชกด้วยใจรักจึงรับลูกศิษย์หรือตั้งค่ายเป็นของตนเอง ครูมวย ไทยในอดีตเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งคุณธรรม สอนศิษย์ให้เป็นคนดี มีแม่ไม้มวยเป็นที่ประจักษ์เป็นที่เคารพนับถือ ปัจจุบันบริบทมวยไทย เปลี่ยนไปจากครูมวยเป็นผู้ฝึกสอนมวยเปลี่ยนหลักการเดิมเป็นตามความต้องการ ของเจ้าของธุรกิจ การส่งเสริมสนับสนุนให้เป็น กลไกสืบสานและพัฒนามวยไทยยังไม่ทั่วถึง โดยมีกระบวนการ ถ่ายทอดความรู้อาศัยหลัก 3 ประการ คือ องค์ความรู้ เคล็ดลับในการถ่ายทอดที่เป็นแบบของตนเองและการครองตนเป็นแบบอย่างคุณธรรมจริยธรรมที่ดี รูปแบบการถ่ายทอดของครูมวยไทยภาคกลางที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย เป็นรูปแบบ วิธีการและรูปแบบกระบวนการในการถ่ายทอดมวยไทยแบบองค์รวมมีเป้าประสงค์การถ่ายทอด 4 ประการ คือ สร้างความเป็นไทย สร้างสุขภาพ สร้างอาชีพ และสร้างภูมิปัญญาครบวงจรในการพัฒนาเอาขั้นตอนการถ่ายทอด คือ ความรักในมวยไทย กระตุนและจูงใจ การสร้างความมั่นใจ การถ่ายทอด การปรับใช้ การซ่อมในสถานที่จริงการปรับใช้ในสถานการณ์จริง การตรวจสอบทบทวน การถอดบทเรียนและการสร้างความรู้ใหม่ ดำเนินการควบคู่กับการมีครูมวยมืออาชีพ ครูมวยนักบุญ ครูมวย นักพัฒนา และครูมวยตัวแบบ ผู้เรียนศรัทธา เชื่อฟังครู เรียนมวยอย่างมีเป้าหมาย เรียนใจก่อนเรียนมวย เรียนตามสมรรถนะ และคนไทยทุกคนต้องมีโอกาสในการเรียนมวยไทย และดำเนินการถ่ายทอด ได้ใน 5 แนวทางได้แก่เรียนในสถานศึกษา ศูนย์ศิลปะ มวยไทย สอบผ่านค่าย

มวย เรียนผ่านลานกีฬา มวยและศูนย์การเรียนรู้มวยไทยได้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาความต้องการจำเป็นเพิ่มเติมจากการศึกษาความคาดหวังของนักท่องเที่ยงที่เข้ามาฝึกอบรมมวยไทย ในลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

2. การนำหลักสูตรฝึกอบรมมวยไทยสำหรับชาวต่างชาติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในค่ายมวยตามภูมิภาคต่างๆ ควรศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของมวยไทยในแต่ละสาย ได้แก่ มวยไทยสายโคราช มวยไทยสายลพบุรี มวยไทยสายใต้ มวยไชยา มวยท่าเสา และมวยพระยาพิชัยดาบหัก เพื่อประกอบการจัดทำกิจกรรมทัศนศึกษา

3. การจัดหลักสูตรกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการนำหลักสูตรการฝึกอบรมไปใช้ควรจัดให้ตรงกับมหกรรมกีฬามวยไทย ที่จัดขึ้นมากมายและอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย อาทิ การไหว้ครูมวยไทยโลก การไหว้ครูมวยไทยของสถานศึกษา ทั้งระดับอุดมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดประกวดการเต้นแอโรบิกมวยไทย คีตะมวยไทย ที่ดำเนินการโดยกรมพลศึกษา และการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดการแข่งขันชิงแชมป์มวยไทยสมัครเล่น การแข่งขันกีฬามวยไทยมหาวิทยาลัยโลก

4. การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ทำหน้าที่โดยตรงกับการพัฒนาอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย ได้แก่ สถาบันการพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมพลศึกษา ในการขอความอนุเคราะห์ สื่อการสอน ได้แก่ เอกสาร ตำรา สื่อผสม รวมทั้งวิทยากร ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวได้มีนโยบายในการให้การสนับสนุนในความร่วมมือ

บรรณานุกรม

- ทิชัมพร เอี่ยมเรไร. (2554). การสื่อสารอัตลักษณ์ความเป็นชาติในกีฬามวยไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัถนนิช โภคทรัพย์. (2552). ภูมิศาสตร์ปรัชญาแห่งมวยไทย. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สมบัติ สว่างวัฒน์. (2554). ย้อนตำนานแวดวงมวยไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: ก้าวแรก.
- เพชรศรี นนทร์ศิริ. (2557). บทความถนอมการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน: ข้อคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบาย การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพ.ศ. 2558. (อัดสำเนา).
- ธีรพล พลลาภ. (2557). การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะมวยไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาวิชามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.